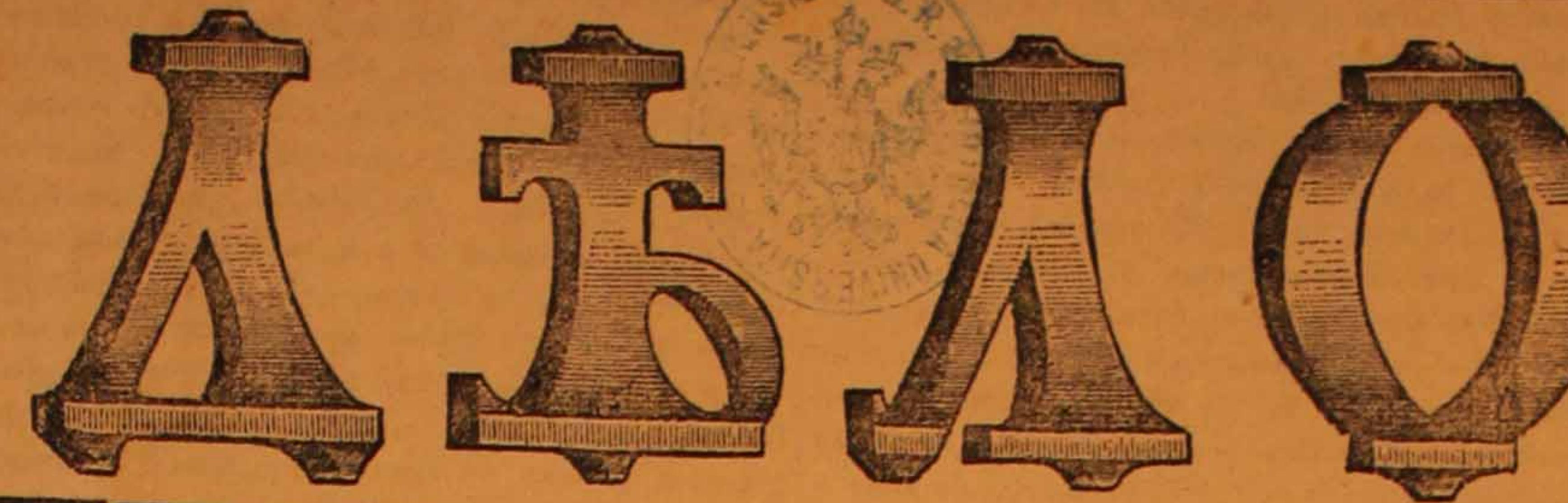

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы
кажды русихъ съятъ о 4-й годъ попол. Литер. додатокъ
Библіотеки наизнам. повѣстей" выходить по 2 печат. ар-
куль кождого 15-го и послѣднаго для кождого мѣсяца.
Редакція, администрація и експедиція подъ Ч. 44 ул.
Галицка.
Всѣ листы, посыпки и рекламиаціи належить пересыпать
подъ адресою: редакція и администрація "Дѣла" Ч. 44 ул.
Галицка.
Рукописи не возвращаются только на попередніе засторе-
жень.
Посланикъ чисто стоитъ 12 кр. з. в.
Оголошенія принимаютъ по цѣлѣ 6 кр. з. в. бѣль однов-
строчки печатной.

Рекламиаціи изопечатаніи вѣльши бѣль порта.
Предплату належить пересыпать франко (наилучшо
бочтовымъ переказомъ) до: Администрація часописи "Дѣла"
ул. Галицка, Ч. 44

ЗАПРОСИНЫ ДО ПРЕДПЛАТЫ на рѣкъ 1884.

Съ новымъ 1884 рокомъ разпочинаємо
пятій рѣкъ выдавництва "Дѣла". Съ поно-
вленными силами, съ надѣю на дальший успѣхъ
нашої працѣ на народній нивѣ, съ повною
вѣрою въ громадну моральну и матеріальну
помогу зъ стороны всѣхъ нашихъ П. Т. Ро-
димцевъ — поднимаемося дальшихъ трудовъ
для добра нашої Руси.

"Дѣло" и "Библіотека наизна-
менитихъ повѣстей" будуть выхо-
дити въ р. 1884 въ такомъ самому объемѣ
и въ такої же порѣ, якъ сего року. "Дѣло"
що вторника, четверга и суботы, а "Библіо-
тека" два разы въ мѣсяцъ кождого 15-го и
послѣднаго по 2 аркушъ друку.

Предплата на "Дѣло" выносить на
рѣкъ 12 зр., на пѣвъ року 6 зр., на четвертъ
року 3 зр., на мѣсяцъ 1 зр. Предплата на
"Библіотеку наизнам. повѣстей"
выносить: на рѣкъ 5 зр., на пѣвъ року 2
зр. 50 кр., на четвертъ року 1 зр. 25 кр.
Предплатники "Дѣла" платять за "Библіо-
теку наизн. пов." на рѣкъ лишь 4 зр., на
пѣвъ року 2 зр., на четвертъ року 1 зр.

Для Россіи предплата "Дѣла" выно-
сить на цѣлѣй рѣкъ 12 рублей, на пѣвъ
року 6 руб., на четвертъ року 3 рубль. На
"Дѣло" вразъ съ "Библіотекою" на рѣкъ 16
руб., на пѣвъ року 8 руб., на четвертъ року
4 руб. На саму "Библіотеку" на рѣкъ 5 руб.,
на пѣвъ року 2 руб. 50 коп.

Новоприступаючіи Предплатники "Библіо-
теки наизн. пов." дѣстануть даромъ поча-
токъ славної повѣсти Марії Іоакії "Золо-
тый чоловѣкъ", котра зачала печататись вже
1883 року.

Предплату слѣдує пересыпать (наилучшо
переказомъ почтовымъ) до "Адми-
нистрації Дѣла во Львовѣ".

При письменномъ замовленю "Дѣла"
або "Библіотеки" просимо все точно подати
адресу замовлючого, честь, до якого має ча-
сопись посыпаться и честь сплаты належної
предплаты.

Рѣвноожъ просимо всѣхъ Вп. нашихъ
Предплатниковъ, у котрихъ маємо ще зале-
гости, щоби чимъ скорше ихъ надслали,
бо съ концемъ року редакція мусить вироб-
нити всѣ свои рахунки.

Редакція и Администрація "Дѣла".
ул. Галицка ч. 44.

Пытанье для политиковъ польскихъ.

Быстроумный политикъ въ разправѣ въ
ч. 5. "Gaz. Narodow-oi" въ 1884 р. разираючи
справу руску доказавъ въ становища польского,
ясно якъ на долони, що справа руска, то спра-
ва не политична а только суспольна и добавъ,
що не лежить въ интересѣ Австріи противи-
тися рухови народному межи Русинами. (Шко-
да только, що не сказавъ, щоби и Поляки пе-
рестали выставляти рухъ той шкодливымъ
державѣ и країни и рухови перешкодъ не ста-
вали).

Мы не станемо розбирати аргументовъ
разправы, чи справа руска политична чи су-
спольна, анъ того, чи пакты межинародній Ру-
синовъ и Поляковъ вже бѣть вѣковъ суть пра-
восильно завязаній, — мы тутъ хочемо поруш-
ити предметъ іншій и быстроумному полити-
кови поставимо пытанье до рѣвно основного
розвязання, а то: якої натури есть именно пы-
танье жидовскѣ? Робимо то для того, бо "Gaz.
Narod." заразъ въ слѣдуючомъ числѣ высту-
пила противъ шовинистовъ — жидовъ, котри
ставши на становища юдаїзму демонструють
противъ Поляковъ, и пытає ихъ: чому не и-
дуть въ слѣдъ тыхъ жидовъ, котри ступають
сь Поляками рука въ руку? Може для лекшо-
го розвязання того пытания наведемо кѣлька
увагъ и фактівъ, щоби увидѣти, чо Поляки
можуть сподѣватись по жидахъ, котри идуть
сь ними рука въ руку?

Що до жидовъ суть у насъ многій, котри
бавляться надѣю, що жидовъ спольщать. Ще
въ часѣ I періоду сойму радний мѣста Львова
Арматись на засѣданію рады мѣской, где жи-
ди о спольнѣсть маєтку мѣского добивалися,
сказавъ: "Нѣбаю о тоб, чи Львовъ буде окре-
щеній, чи обрѣзаній, але щоби бувъ поль-
скій". Зъ того часу много змѣнилося во Львовѣ,
але чи въ хосенъ польскости, о тѣмъ мож-
на сумнѣватися. Нынѣ на проходахъ можна
забутися, чи не есться случайно де на Ring-
strasse у Вѣдни, столько ту чуті "польщины"!
Навѣть мужъ, якъ Смаржевскій, при случай-
ності запомоги для жевнѣско-жидовской школы
въ Бродахъ, говоривъ въ соймѣ: "Панове!
хочемо польщити жидовъ, польщмо жидовокъ!"

О кѣлько зданія исторія жидовъ, нѣгде не
знаходимо, щоби они злилися съ народностю
краю, въ якомъ мешкають. Нынѣ видимо жи-
довъ, що пріимили строй и языкъ мадярскій,
французскій... тій однакожъ не сталися Мадя-
рами, Францурами, — они вѣстали жидами.

неволю, а далѣ прикрепляти его до "надѣлъ",
дакъ певно можна сказати, що на рѣдъ нѣ-
коли не перестававъ бѣдувати.

Нашъ хвальний XIX вѣкъ, справдѣ на
словахъ вѣкъ прогресу, вѣкъ гуманнаго, вѣкъ
добування политичнога волѣ; але що сей "гу-
маннаго" вѣкъ принѣсъ на користь народови?
що бѣ спорудити на дѣлѣ такого, що въ
нашій "не своїй" землї, въ нашій "просла-
вленій" Полтавщинѣ народови полекшило въ
его экономичному побѣтѣ? Скажуть менѣ, що
знесено личне крепацтво! Празда, та правда
те: замѣсто сего крепацтва вбудовано інче,
ще горшче, ще тяжше — економичне крепац-
тво. Крепацтво личне — безъ слова бридкѣ,
гидливе, якъ и всяка неволя; оно, конечно,
мѣшало крепакамъ користуватись для себе
свою власною працею, — але оно не було
головною причиною економичнога уважества;
були і есть ще інчі і бѣльше сильні при-
чини. Въ доказъ сего авернемо увагу ось
на що.

За часу крепацтва бувъ, якъ и теперечки
есть, въ Полтавщинѣ стань народу, незнавшого
личного крепацтва; сей стань — козаки.
Гляньмо якъ, якъ жили сини въ початку хваль-
ного XIX вѣку, и тогдѣ, уважайте, якъ въ
Россії царювавъ Александръ I, котрого да-
рюванье по 1820-ті роки справдѣ подобало на
рядкими, якъ почали "во имя народа" запря-
гати его въ ярма, закрепощати его въ паньку

нашії жиды говорять жаргономъ нѣмецкимъ,
они найбѣльше симпатизують съ Нѣмцями, —
але послухаймо, які голоси бѣзывіяются о жи-
дахъ въ Нѣмеччинѣ? Ото кажутъ тамъ: "вѣ-
бѣль день рабутъ на насъ! Если тамъ є заїмче-
ній жидахъ, де ихъ мало, таї бѣзывіяются,
то чого жъ можемо бѣть нашихъ жидовъ спо-
дѣватися? Жиды мають всюди только свои
интереси на оцѣ; они не спольщатся, хочь
въ нихъ научили говорити по польски. У насъ
називають жидовъ "багатії моїжесоваго уважа-
нія"; приглянувшись однакожъ рѣчи близше,
то такихъ не знайдемо.

Ісповѣдники майсеевъ, котрій откинувши
талмудъ трималися книги майсеевихъ, були
въ Хазарії, мали колонія въ Кримѣ. Тыхъ
звано Караптами, ихъ ледво малі остатки
можна де-не-де подыбати. Наші жиды, на-
пльшивши бѣть западу, суть талмудистами і тал-
мудъ више ставлять надъ книги майсеевъ.
Въ книгахъ майсеевихъ знаходимо десять за-
повѣдей божихъ, а въ тыхъ заказане присво-
єніе себѣ чужої власности, а навѣть пожаданье
чужого; заказано тамъ фальшиво свѣдѣти... Тал-
мудъ противно, не узнав чужої власности, бѣть
учитъ: "Вся земля, всѣ маєтки належать до
жидовъ і вѣльно есть жидамъ всякими способо-
бами ихъ пошукувати". Чого жъ можна спо-
дѣватися по нашихъ талмудистахъ?

Ту наведу фактъ, котрый може причини-
ти до пояснення того пытания. Въ Тернополі
при выборахъ до рады повѣтової отримали
Русини 12 голосівъ, Поляки 11, Жиды 3.
Такъ нѣ Русини вѣ Поляки не мали бѣльшо-
сті въ радѣ. По котрой сторонѣ стали жиды,
тая мала бѣльшості. Русинамъ захотѣлося вы-
брать свого маршалка, предложили жидамъ
голосувати съ Русинами, за що обѣцяли дати
имъ вице-маршалка. Жиды сказали: "To спра-
ва важна; нынѣ вамъ отповѣди не дамо; мус-
симо перше нарадитись". По нарадѣ отповѣли
жиды: "Нѣ, мы тога не зробимо". На довше
напиранье зъ стороны Русиновъ сказавъ жиды:
"Видите, якъ бы мы тое зробили, то повстав-
бы великий крикъ, а тое складило бы нашимъ
интересамъ. Ми ще мусимо танцювати, якъ
Поляки грають, але тога танцю вже буде не
довго. За якихъ 20—25 лѣтъ маєтки мѣскій і
земля перейде въ нашу руки. Най тѣмъ ча-
сомъ паны бавляться въ маршалкѣ, послѣдь,
делегатовъ, а мы будемо брати що ся дастъ.
Ми скрѣпимося, а тогдѣ, чи жидъ буде дур-
ний вибирати якого Поляка? Жидъ выбере
своїхъ! Ви даете нынѣ намъ вице-маршалка,

бробыту народного! Про економичній побѣтъ
козаковъ я возьму въ свѣдки самыхъ урядни-
кѣвъ (звычайно виесихъ, котрими вѣрять
всѣ урядові органы).

Економичній побѣтъ оподаткованого въ
Россії народу краснѣ всего можна бачити зъ
того, сколько лишається въ року въ рѣкѣ не-
визначнихъ казнѣ податковъ — "недоимки".
Въ 1812 роцѣ на козакахъ Полтавщини було
61.655 карбованцівъ! Економичній добробытъ
козаковъ такъ гарно поправлявся, що въ 1817
роцѣ "недоимки" по полтавскихъ козакахъ і
казеннихъ крестьянахъ було вже далеко нѣжъ
въ десятеро бѣльше, іменно 6,849.122 карбо-
ванцівъ. За часу бѣть 1815 до 1831 року казна
скинула недоимки 16½ міліонівъ рублівъ, бо
не було спроможності взыскати таку силу;
отже въ 1839 р. зновъ набралося казнѣ недо-
имки 5½ міліонівъ рублівъ.

Менѣ скажуть, що се ще не вельми зна-
чний доказати урожаєства, бо може бути, що ко-
заки не хотять платити податковъ, а урядни-
ки мілаво взыскували! Нехай і на се дастъ намъ
доповѣдь той самий сенаторъ Капністъ, у ко-
торого мы взяли тѣ даты о недоплатѣ податковъ.
Капністъ бувъ губернскимъ маршалкомъ въ
Полтавщинѣ і подаючи вѣдомості про недо-
имки, писавъ до гр. Строганова: "Рухоме до-
бро, рогатий товаръ, двѣць, конѣ, одежду посе-
лянъ (казеннихъ крестьянъ і козаковъ) попро-

Предплатна "Дѣла": для Австрії: для Россії:
на цѣлый рѣкъ . . . 12 зр. на цѣлый рѣкъ . . . 12 руб.
на пѣвъ року . . . 6 зр. на пѣвъ року . . . 6 руб.
на четвертъ року . . . 3 зр. на четвертъ року . . . 3 руб.
съ дод. "Библіотеки": съ дод. "Библіотеки":
на цѣлый рѣкъ . . . 16 зр. на цѣлый рѣкъ . . . 16 руб.
на пѣвъ року . . . 8 зр. на пѣвъ року . . . 8 руб.
на четвертъ року . . . 4 зр. на четвертъ року . . . 4 руб.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . . . 5 зр. на цѣлый рѣкъ . . . 5 руб.
на пѣвъ року . . . 7 50 зр. на пѣвъ року . . . 7 50 руб.
на четвертъ року . . . 3 75 зр. на четвертъ року . . . 3 75 руб.
съ дод. "Библіотеки": на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . . . 19 зр. на цѣлый рѣкъ . . . 6 руб.

Для Заграниції, звѣдь Россії:
на цѣлый рѣкъ . . . 18 зр.
на пѣвъ року . . . 7 50 зр.
на четвертъ року . . . 3 75 зр.
Такъ о чѣмъ давнѣше говоривъ Свѣ-
шівъ, презесь "Alliance Israélite", о чѣмъ пи-
сали ихъ дневники, якъ "Der orthodoxe Israe-
lit", що царство мессія жидовскаго почне въ
Галичинѣ, — о тѣмъ говорить нынѣ жиды,
що відуть съ Поляками рука въ руку. По
тѣмъ, що сталося въ Коломыї, де вибрано
Блохъ, не можна сумнѣватися, що оно всюди
такъ буде, скоро жиды почнуть въ силѣ.
Тамъ і крикі газетскій не поможе. Поляки
тѣшаться, що имъ жиды помагають. Нѣ, па-
нове, ви жидамъ помагаєте! Нынѣ витиска-
ють васъ жиды зъ землѣ батьківъ вашихъ.
Въ наслѣдокъ тога витиснутъ васъ въ лавъ
посольскихъ.

Поляки, залишивши бѣть матеріальній
краю, уїїгалися только о розширеніе автономії,
і о заведеніе языка польського въ судахъ,
школахъ і администрації. Пытаюся, кому
буде таї автономія, чи не тѣмъ, що заберуть
землю вашу? Не поможетъ скаржитися на жи-
довъ; они только виїзыкуютъ нашу непорад-
ності, наші хиби. Вже нынѣ бѣзывіяются жиды:
"Яке маємо рѣвноуправненіе? Чи намъ
вѣльно по нашему учиться въ школахъ? По
нашому писати до судовъ і урядовъ?..." За-
сѣвши въ бѣльшості на лавахъ посольскихъ
жиды — чи не заведуть они нѣмецкого языка
въ школахъ і урядахъ? Тогда и veto "Gaz.
Narodow-oi" не поможетъ. Вже бо і теперъ та-
етъ появляється въ нѣмецко-жидов

Политики польской небезопасности не видятъ чи въ страстей противъ Русиновъ видѣти не хотятъ и праца польска подъ фразами отбужданія Польщъ веде край на слѣпо до азубы. По выборахъ до сойму говорила праца польска, чо сила Поляковъ въ получению съ жидами; не треба однажды спускать съ ока, чо сила тайко разъ бѣлье переходить въ руки жиды, чо справа польска на той дорожѣ бѣлье такожь на становище супрѣльне, а на си мѣсце выступить справа жидовска въ Галичинѣ и вайме становиско политичне.

Стефано Качала.

Становище Поляковъ въ Австрії.

II.

Закимъ перейдемо до разбору твердженъ даписвателя монахійскога „Allgemeine Zeitung“, подамо доконченіе его выводовъ о Полякахъ яко партії. Особливо цѣкавый и гдѣный памяті есть той уступъ, характеризующій ту дивоглядну появу, которую мы пера兹 вже подносили и фактами илюстрировали въ попредныхъ рѣчникахъ „Дѣла“, а именно польскій декламаціи о автономіи и федерализмѣ супротивъ цѣлои державы, и рѣвноваснѣ польскій чисто централістичнѣ замахи въ Галичинѣ супротивъ Русиновъ и супротивъ селянъ (рускіхъ и мазурекихъ) въ загалѣ. Конечно, въ того, чо вѣденській централістъ гадае о нась передъ Европою по своему симпатично, намъ нема чо дуже тѣшитися анѣ на той подставѣ надѣйтися, чо коли бы централісты зновъ прішли до власти, то наші народні акціи вѣшили бы въ гору; — въ политицѣ, якъ мы вже неразъ подносили, симпатіи и антипатіи граютъ далеко меншу ролю, нѣжъ интересы, а акціи политичнѣ певнаго народа чи тамъ певнога партіи только тогда идутъ въ гору, коли на сторону тогого народа або того партіи починавъ перехилюватися центръ тяжкости, т. е. коли у нихъ есть сила. Але все таки треба намъ знати, якъ отзываются о нась другіи люди, вже хочь бы для того, щобъ знати, до чого мы въ ихъ очехъ добры, а до чого нездади.

О жаднѣ засады — такъ говорить дальше авторъ статіи въ „Allg. Zeitung“ — Полякамъ не ходить. Правда, окликъ ихъ есть „Галичина для Галичанъ“, але примѣромъ въ помѣжь 21 гимназій анѣ однои не удержує край, а за то 19 удержує держава. Въ финансіи вагладѣ суть они отже австрійскии и централістами, а разпливаются надъ „автономію“ лишь тогды, коли ихъ за далеко сягаючій домагаючи або инишіи справки (якъ в. пр. афера Каминского) навѣть ихъ союзникамъ въ правицѣ починавъ выдаватися надто вже соловыми. За то они сейчасъ вѣшають автономію на кѣлокъ и стаються польскими централістами, скоро дѣло розходитя о внутрішній галицкій пытани, а особливо коли починавъ ходити о Русиновъ. Дякувати польскимъ машинаціямъ выборчимъ, заступництво Русиновъ, тогого впрочемъ та же податливого, державѣ и домови цѣсарскому такъ вѣрного народа, становлячаго

большу половину людности въ Галичинѣ, ко-
трый ще передъ ерою Таффого высылавъ 17
своихъ ваступниковъ до рады державной, вѣ-
лоса теперь на 3, дословно трехъ послѣдъ, ко-
трый въ радѣ державной мусятъ стояти про-
тивъ круглого числа 60 послѣдъ польскихъ.
Чи не цѣкава илюстрація до польской автономії? Але пѣсля польскихъ поглядовъ въ
Русины не вартъ автономіи, бо они
готовы повернути си на цѣли ворожі — ховай
Боже, не Полякамъ, — але на цѣли ворожі
„państwu i kościowi!“ Отсѣ есть хитра и
въ результатахъ своихъ неохібна
политика Поляковъ — насампередъ
довести своимъ притискомъ до край-
ніи разпукі той нардѣ, который бѣлье
свого прилученія до Австрії стоявъ
при нѣй завѣгды вѣрно и непохі-
тно, — бѣтакъ его денунціювати, а
на подставѣ тыхъ денунціації осно-
вувати ще бѣльшій притискъ!

„Въ виду тогого легко зрозумѣти, чому то
Поляки, тѣ политики безъ скрупуловъ, змѣ-
няючіи своя переконанія бѣлье слушаю до слuchaю, чо
мусѣли статися природными союзниками тѣ-
перішнаго министерства, котрого властивої
тенденції доси нѣкто ще не высѣдѣвъ. Але
же при такомъ станѣ дѣлъ годъ такожь опер-
тися тому пересѣдѣнію, чо тая щаслива поль-
ска гра съ засадами мусить крайне деморали-
вуючи вплывати на австрійскій конституціо-
налізмъ.“

„Правда, — чи то Полякамъ такъ дуже
залежить на тѣмъ „австрійскому конституціо-
нализмѣ“? Проф. Билинській во Львовѣ певно
высказавъ не лишь свое одиничне пересѣдѣніе,
говорячи, чо теперішній станѣ есть
только „переходне стадію до самостїйної
Польщѣ“ и додаючи за тымъ: „Подъ вагля-
домъ національнъмъ я попередъ всего Полякъ,
бажаючій въ цѣлого серда отбужданія само-
стїйного королевства польскаго; але въ Вѣдни
не можна той цѣли вивѣшувати передъ цѣ-
лымъ сѣтомъ, а треба дипломатично братися
до дѣла.“

Зберѣмъ до купы все доси сказане! Поляки мають властиво двѣ програмы:
одну офіціальну, про людске око, а
другу спрѣдѣшну, задушевну. Офи-
ціальну програму высказавъ „Czas“, органъ
„Koła польскаго“, въ р. 1881 при отворенію се-
сії рады державной слѣдуючими повними
намашенія словами: „Подъ ваглядомъ тактики
парламентарной Поляки, коли вже неможливо
сталася ихъ роля яко посерединѣ мѣжъ
бѣльшоюстю рады державной, по-
винній бодай становити подставу и звязуюче
огниво мѣжъ партіямъ правицѣ.“ Переклавши
се на загально зрозумѣлу бесѣду, выде: „Мы
Поляки становимо язычокъ политичнї ваги
и въ теперішній хвили найлѣпше буде, коли
тѣ дани, якъ доси платили намъ централісты,
бѣлье тепер будуть платити намъ Чехи и клери-
калы.“ Чимъ дуже напружаются Чехи и
Нѣмцѣ, тѣ два найсильнѣшій економично и
найтяжче оподаткованій народы, тымъ буй-
нѣшѣ буде рости польска пшениця. Для то-
го жъ то есть улюблений звичай польскихъ

на ревизску душу, а въ того выходило отъ
що: въ семії примѣромъ бдушь, але въ нихъ
одна только въ ревизї, бо прочі 4 або жѣно-
чі або родились після ревизї 1858 р. — и
черезъ те 5 душъ мусять пробуватися тымъ,
що дано на єдину душу.

Зѣстно, чо пѣсля знесенія крепактва не
всѣхъ крепаковъ надѣли землею; всѣ ти,
що були „дворовыми“, лишилися безъ землѣ.
Такихъ безземельныхъ, якъ помѣжъ крепаками
такъ и помѣжъ козаками наберется не менше
третини; отсихъ бесталанныхъ найбѣльше
тяжка доля. Не богато лучша и доля надѣле-
нныхъ землею. Не менше половины въ надѣле-
нныхъ крепаковъ (тысячѣвъ сто) такихъ, ко-
трыхъ обдурили тогдѣ, якъ надѣляли землею
и котрій по своїй темнотѣ агодились вязти
половину а то и четвертину надѣлу.

Въ єдиниці 1860-тихъ рр. казна надѣлила
землею казеннихъ крестьянъ. Хочь и тутъ бѣ-
же межовано надѣлы убитѣ, але все таки бѣльші,
нѣжъ паньскій. Показжемо пересѣчній надѣль
казеннихъ и паньскихъ крестьянъ. У казен-
нихъ надѣлено на душу пересѣчно 3·9 деся-
тинъ, у паньскихъ 1·9 десятини; значитъ,
когда „казенна“ душа одержала въ надѣль
землѣ на 105%, бѣльші нѣжъ паньска. Ще
треба примѣтити, чо казна дала своимъ кре-
стянамъ лѣса 1/3 до 1/2 десятини на душу, а
у паньскихъ чисто-на-чисто нѣ ступня лѣса.

парламентарныхъ бесѣдниківъ, коли часомъ
Чехи неохѣтні до новыхъ концепцій Полякамъ
лякати ихъ Нѣмцями, „котрій, дойшовши зновъ
до власти, будуть бити ческій народъ скорпіо-
нами замѣсть тогого, чо давнѣйше били его
только рѣвнами.“ Ляканье те доси завѣгды
принесло покажаній результатъ и такъ само
буде завѣгно й на будуще. За то Поляки суть
надто розумні, щобъ розривати всѣ мости
мѣжъ собою а партію вѣрноконституційною.
Проводники Чехівъ знаютъ се дуже добра.
„Ческій клубъ — такъ выражався недавно
одинъ поважный ческій голосъ — и клубъ Го-
генварта отдѣленій суть отъ лѣвицѣ вели-
кою пропастию, але клубъ польскій — нѣ. Онъ
занимає пануюче становище; онъ мѣгъ бы,
коли бѣ правиція не уваглядяла достаточно
его интересовъ, утворити съ лѣвицею мі-
ністерство коалиційне, а лѣвиця не надумува-
лась бы анѣ на хвилю, на коштѣ не-нѣмец-
кихъ податниківъ призначати Полякамъ всѣ тѣ
матеріальни концепції, якіхъ бы они жадали
и которыхъ тепер не допускаюти правиціи имъ
призначати.“ Проводникъ ческій мѣгъ бы бувъ
додати, чо и россійскій симпатіи гдѣякихъ чес-
кихъ круговъ дуже утрудняють повне и тре-
вале порозумѣніе мѣжъ Чехами и Поляками.
На всякий способъ Поляки мають за собою пе-
внѣсть, чо на случай обороту справъ австрій-
скихъ они въ дуракахъ не останутся. Отъ
сего охороня їхъ уже ихъ близькые порозумѣ-
ніе съ сферами „анаючихъ и могучихъ“. И о-
тѣмъ дѣлъ наводимо слова одного зъ ческихъ
проводниківъ: „Клубъ польскій має въ мині-
стерствѣ мѣродайний впливъ при посредствѣ Земляковскаго, который вже около 13 лѣтъ си-
дить на фотелю министерскому и знає докладно
всѣ найважнѣйшій бюрові особы у всѣхъ мі-
ністерствахъ; дальше посредствомъ Дунаев-
скаго, который держить безмѣрно важній
портфель финансіевъ заразомъ для цѣлого мині-
стерства служить за генерального бесѣдника.
Але интимнѣ огносини польскаго клубу сяга-
ють ще дальше. Отъ подорожи цѣсарскою въ
р. 1880 дуже поправилися погляди на польскую
силу и вѣрностъ — и намъ здаєся, чо се ста-
лось не только черезъ надзвычайно аручне
инсциенанье цѣсарскаго принятia. Кто може на-
певно сказати, чо мѣжъ австрійскою монархією
а польскимъ элементомъ нема якихъ тѣснѣ-
шихъ звязакъ, котрій можуть мати велике
значеніе и для цѣлого середно-европейскаго
сокова? Безъ сумнѣву отже буде мусѣла кожда
въ Австрії до власти приходяча вартія чи-
слитися съ тими звязаками и съ польскимъ
elementomъ.“

„Въ виду всего тогого становище Поляковъ
въ австрійской радѣ державной есть дуже
сильне, и яко язычокъ ваги мають они всячѣ
шансы здобути въ одному боку ще дальше ся-
гаючій, дотыкальни економичнї користи для
Галичинѣ, а въ другого боку приготувати
сповненіе знань польскихъ надѣй дотычно
заграницнї политики.“

„Такимъ способомъ польска партійна по-
литика есть въ основѣ своїй дипломатично и
змагає до того, щобъ вызывакуючи аручно
загально-европейскїй констелляції и внутрішнї

замѣшаніа здобути для Галичинѣ якъ найко-
ристнѣйшій результатъ. Идеальнаша сторона
польской политики стыкається въ многихъ вагла-
дахъ съ загально австрійскою политикою, але
зовсѣмъ не есть съ нею тогожна. Цѣлостъ Ав-
стрії, австрійска держава представлена для
польской политики только побочнїй интересъ,
ба навѣть коли бѣ польскій надѣлъ сповалисъ,
тогда — дальше не потребуємо тои мысли
розвивати. Не треба забувати о патріотичнїхъ
словахъ одного зъ польскихъ проводниківъ:
„Нехай уснє моя рука, закимъ підпишу уго-
ду съ Австрією, некористну для Польщѣ!“
Нынѣ панує Австрія въ Галичинѣ далѣко
менше, нѣжъ Галичина въ Австрії. Поляки
суть цѣнными союзниками, але до пановнанія
въ Австрії не есть покликані.“

Такими парадоксальними реченіями кон-
читься статія „Münch. Allg. Ztg.“. Прочитавши
си, кождый легко прїде до переконанія, що
побочнѣ многихъ высказанихъ въ нѣй правдѣ
має она значеніе передовѣмъ агитаційне, а по
крайнїй мѣрѣ выражав погляди певної фра-
кції централістичнї, котра видячи чимъ
разъ выразнѣйшій розстрѣлъ въ лонѣ правицѣ
бажала бы прихилити Поляковъ до себе обѣ-
цанками далеко-сягаючихъ уступокъ, щобъ
при ихъ помочи зновъ стати на ноги и зах-
опити ворховодство въ прочихъ австрійскихъ
провінціяхъ, а особливо въ Чехахъ. Немовѣ
бы въ доповненіе тої статії напечатала вихо-
дача въ Вѣдни „Deutsche Wochenschrift“ вступ-
ну статію п. в. „Die galizische Frage“, котрої
головна основа есть слѣдуюча: „За тыждень
мають въ вѣденській радѣ державной розпо-
чатиася дебати надъ внесенiemъ Вурмбрanda о
австрійскомъ языцѣ державномъ. Державнымъ
языкомъ повиненъ быти призначаний языкъ нѣ-
мецкій, але съ виняткомъ Галичинѣ. Въ Галичинѣ
интересовъ нѣма, и централісты повинні на той
точцѣ подати Полякамъ руку до азубы. Да-
внѣйшій правительства супротивъ Галичинѣ
поступали дуже нерѣшучо и непевно: помимо
голосованихъ централістичнїхъ засѣдъ ивѣкли
не було досить силы и отваги до ихъ повного
выконанія въ Галичинѣ, т. е. до повного герма-
нізації того краю. Двѣ дороги мали централісты
передъ собою: або піднятія Русиновъ и
польскихъ хлопвъ до боротьби супротивъ
польской шляхти, и коли бѣ остаточна, страшна
конечность того вымагала, выдати їи на
зарѣвъ ворожимъ элементамъ, якъ въ р. 1846, —
або при помочи гдѣнїи широї политики по-
літики поєднатися съ тою шляхтою, котра при
помочи своїхъ унаслѣдженыхъ
вплывовъ, образованія и земельнихъ посѣлостей
має въ рукахъ звѣгды 5/8 галицкихъ мандат-
твъ, и съ такою стройною силю пану-
вати въ австрійскомъ парламентѣ. Теперъ вора централістич. посламъ виступити
ясно и высказати отверто, що вагладомъ Гали-
чинѣ хотять держатися зовсѣмъ іншої полі-
тики, нѣжъ вагладомъ Чехъ. И то не лишь
словами треба се заявити, але внесеніе Вурм-
брanda тогды только стане на реальнихъ но-
гахъ, если до него додана буде поправка, що
въ будущій уставѣ о языцѣ державномъ въ

только въ гадацкому 1·115, въ кре-
менчугскому 1·07, въ золотоношкому, па-
ртийскому и лохвицкому по 1 десятинѣ, въ
миргородскому по 0·99, въ прилуцкому по
0·95, въ хорольскому и зѣнькѣвскому по 0·93,
въ роменскому и полтавскому по 0·85 и въ
кобеляцкому по 0·70 десятины. Всї землѣ въ
рукахъ оподаткованого народу въ Полтавщинѣ
1·930·000 десятинъ, значитъ на душу прихо-
дить по середнemu рахунку 1·03 десятины. Уважайте жъ на те, що на всякий ротъ най-
менше треба з-мѣлъ 1·2 десятины, а тутъ же
максимо менше нѣжъ половину!

По-неволи не видишъ на мѣсци, по-нев-
оли голодуючи кинешься або въ сторону на-
зароботки, або на Амуръ въ Азію підадесь на
переселеніе! И бѣжитъ народъ въ Полтавщи-
ни! Куды и вѣкъ дніт вѣкъ, про се мы по-
ведемо рѣчъ въ другихъ листахъ, а теперъ по-
дамо ще даты того, сколько и якихъ податковъ
выплачу рѣчно Полтавщина гуртомъ. Выку-
ванихъ за землѣ платять крестьянѣ 882·296 руб.;
оброка панамъ за землѣ 133·434 руб. Подушной
и земельной підати въ казну торбѣ Полтав-
щина заплатила 2·711·749 руб. та акцизы ка-
зинѣ за горѣлку 6·503·433 рублѧвъ. Коли жъ
додамо ѿднѣ ще земскій и городянскій выdat-<br

Галичинѣ задержане буде *status quo*, и що за-
тымъ Нѣмцямъ австрійскимъ и на умъ не
приходить розглядати и на Галичину средства
репресійнїй, які може по принятю той уставы
показутся потрѣбными въ Чехахъ. Зъ горы
вже треба зречися того, щобъ рада державна
могла впливати и на относивы языковї въ
Галичинѣ, а зреченье те тоды только було
бы правосильнымъ, коли бъ основна устава
отобрала галицкимъ послемъ можнѣсть въ сво-
го боку впливати на отношеня языковї въ
прочихъ краяхъ“.

Такими словами органъ вѣденскихъ жидкѣвъ-централистовъ хотѣвъ бы розпочати съ Поляками торгъ о засады и переконанія. Выдайте вы намъ на пожраніе Чеховъ, а мы вамъ выдамо Русиновъ! Дайте вы намъ вольній руки въ прочой Австріи, а мы вамъ выдамо Русиновъ! Дайте вы намъ вольній руки въ прочой Австріи, а мы вамъ въ Галичинѣ дамо таку автономію, яку мав н. пр. Кроатія супротивъ Угорь. О народныхъ правахъ Русиновъ, о ихъ вѣрности для Австріи и пануючого дому и о всѣхъ тыхъ гарныхъ рѣчахъ, которыми и тѣ самі централисты такъ любятъ свѣтити баки Русинамъ, въ тѣмъ торзѣ нема анѣ найменшої згадки. И се не завадить затягнити!

(Дальше буде.)

„Турецкій“ тероризмъ.

Въ послѣднѣмъ числѣ „Дѣла“ подали мы до-
словный текстъ окружника рады повѣтовои тур-
чаньской, разбѣланого до всѣхъ громадъ, ущасли-
вленыхъ принадлежностию до звязи сего богоспа-
саемого повѣта, а нынѣ позволяемо собѣ додати
до сего урядового акту задля его загального зна-
ченя маленькій коментарь. — Анализуючи содер-
жанье сего документу зъ становища правного, —
а думаемо, что въ справахъ правной досяглости
се становище буде властиве, — мусимо собѣ пе-
редовсѣмъ завдати пытанье: чи рада повѣтова въ
загадѣ, а рада повѣтова турчаньска спеціально
була компетентною накидати громадамъ печатки,
взглядно заряджувати насильно змѣну печатокъ,

впрочемъ навѣтъ таки мотивъ, икъ началиво
о те, чтобы урядовы документы не були фалш-
вани. Мотивъ сей мѣстить впрочемъ противор-
чность, бо власне черезъ змѣну давнѣйше уж-
ванныхъ и загально звѣстныхъ печатокъ да-
выдѣлъ повѣтовый „причину догадуватися, що д-
кументы походять отъ людей непокликаныхъ.
Только о окружнику турецкого выдѣлу повѣтова-
зъ становища правнога.

серпня 1866 р. знаходимо передовсімъ въ §§. 27 и 36 постанову, що спеціальний закони нормують обсягъ дѣланя рады, взглядно выдѣлу повѣтового въ справахъ громадъ; а позаякъ кромѣ уставы громадской не обовязує нѣякій другій законъ, дотыкаючій сеї матерії, то еї постановы мусить уважатися одиночимъ жереломъ для оцѣненя поставленого выше питання. Заглянъмо отже до уставы громадской.

Кто, въ якихъ справахъ и подъ якими у-
словіями выконує, взглядно має право выкону-
рецкои" рады надъуживае навѣть своеи урядов
власти а лишаючи перелогомъ поле экономичн
шрапъ коло добра повѣта (котрый надармо выжид

Конечно наибольша частьна въ сихъ по-
датковъ припадає на селянъ, на „оподаткований“
душъ. Другій кто, читаючи сї даты, скаже,
що й справдѣ Полтавщина такій богатый край,

ПЕРЕГЛЯДЬ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

рѣвками и наймами въ роботу. Въ недоимцѣ за 1881 р. лишилося 3 міліоны, а за 1882 рокъ 5 міліоновъ рублівъ; а що скаже 1883 рокъ — се ще не подведено; певно толькo, що скаже онъ ще гдруше, бо урожай 1883 року бувъ далеко гдрушій, нѣжъ въ 1882 роцѣ.

Полтавщина край чисто хлѣбоносный, про якій тамъ фабрики, заводы, промысли не- ма що й говорити! Хлѣбомъ живе сей край и грунть землѣ въ нему такій благодатный, що при інчихъ умовахъ, при інчихъ обста- винахъ обширь Полтавщины не только про- харчувавъ бы въ двое болѣше число жи- телївъ, нѣжь теперь, але що й стало бы що продати. Але чого жь таکъ, — спы- тає у мене читатель, — що теперь не стає хлѣба народови, отъ чого теперь 150—200 ты- сячъ душъ рѣчно втѣкають зъ краю, щобъ деинде знайти собѣ шматокъ хлѣба? Про се може м旤й читатель и самъ домѣркується, а якъ що нѣ, дақъ я скажу ему въ другому листѣ, бо сей и такъ вже вийшовъ довгій.

Гирса симптомъ скрѣпленя европейскаго мира подносить, що Россія отъ уступленя Горчако- вступила рѣшучо на шляхъ мирной полити- Поповий заявленія Гирса, що Россія такъ що бажає мира якъ и прочій европейскій держа- оправдываютъ факты. Специально що до отноше- нежи Россіею и Австріею думає „N. fr. Presse“ що въ Петербурзѣ нѣкто не подозрѣвае Авст- о якій новій добычѣ а становище яке заняла Австрія въ послѣдній булгарской кризѣ причи- лося дуже много до скрѣплення сего погляду. „Presse“ выражаетъ пересвѣдченіе, що межи Р- сію и Австріею не треба нѣякого формулован- порозумѣнія, щобы на балканскомъ повѣостре- знайти выровнанье взаимныхъ интересовъ. Що бажанье обохъ державъ удержати миръ и ми- розвить нового порядку въ давній турец- державѣ зовсѣмъ выстарчае. Що Австрія рѣшу- зоржалася сеи политики нѣкто не могъ сумнѣ-

Семенъ Жукъ.

въ зовсмъ высторчае. Ихъ и други речи
лася сей политики нѣкто не мѣгъ сумнѣ

ЗАГРАНИЦЯ.

Нѣмеччина. Не малу сензацію въ цѣлой Нѣмеччинѣ особенно жь въ Берлинѣ выкликало оповѣданье саксонскаго посла Райхгаупта, который въ своимъ оповѣданію на зборѣ консерватистовъ 6 с. м. мавъ доказывать, что князь Бисмаркъ уратувавъ недавно Нѣмеччину отъ пагубной войны съ Франціею. Оповѣданье саксонскаго посла относится ще до того часу, коли нѣмецкій престолонаслѣдникъ ѿхавъ изъ Италіи до Іспаніи. Ксли нѣмецкій князь плывъ на мори — такъ разказуе Райхгауптъ — подплывъ до него одинъ французскій корабель и хотѣвъ его затопить. Престолонаслѣдникъ уѣхъ щасливо и донѣсь потому о своей пригодѣ нѣмецкому цѣсареви. Нѣмецкое правительство отже зажадало отъ французскаго, чтобы оно або перепросило престолонаслѣдника, або было готове на выполнѣніе войны. Француское правительство выдало тому своего посла де Курсель до Фридрихсруge и сей удовлетворивъ въ повинѣ жаданю правительства. Якъ лишь ся вѣсть разойшлася по краю, гдекотрій нѣмецкій газеты почали доказывать, что то все неправда. Инакше однакожъ думаютъ теперь въ политическихъ кружкахъ Берлина, где оповѣданье Райхгаупта выкликало неустающей дискусіи. Показуеся, что въ оповѣданію Райхгаупта есть дѣйстно трохи правды, только что онъ гдешо представивъ страшнѣйше, якъ оно дѣйстно було. Що около корабля, на котрому ѿхавъ нѣмецкій престолонаслѣдникъ, почавъ несподѣвано кружити французскій корабель и не поздоровивъ князя, якъ сего вымagae звычай, принятый на корабляхъ всѣхъ державъ, то чевно, якъ такожъ певно, что нѣмецкое правительство зажадало за сю зневагу отпovѣденного удовлетвореня. Але щобы се могло було ажъ выкликати войну, котрой кн. Бисмаркъ мавъ перешкодити, се не конче правдоподобне. — Пріѣздъ россійскаго министра Гирса до Вѣдня, уважаютъ въ Берлинѣ за найлучшій признакъ мирныхъ отношенъ мѣжъ Россіею а Австріею. Зъ Вѣдня пишутъ до „Nat. Ztg.“, что подорожь Гирса до Фридрихсруge сталася за вѣдомостею вѣденьскаго кабинету. Та сама газета порушуе такожъ пытанье зѣзды монарховъ въ Берлинѣ або въ Вѣдни и каже, что такій зѣздъ мѣгъ бы лишь укрѣпiti дотеперѣшній добра отношенія сусѣдныхъ державъ и запевнити миръ. Гирсъ мае бути такому зѣздови дуже прихильный. — Графъ Гербертъ Бисмаркъ зоставъ перенесеный до Петербурга. „Post“ уважае се за новый доказъ добрыхъ отношенъ межи Россіею а Нѣмеччиною. — На епископскаго коадьютора бувъ назначеный кн. Радзивилль. Прускeе правительство однакожъ не пріимло его а то по той причинѣ, что на мѣсце кард. Ледоховскаго пріишовъ бы зновъ чоловѣкъ, который прускому правительству бувъ бы дуже неприхильный. — Зъ Франкфурту телеграфуютъ, что тамъ увязнено чоловѣка піозрѣнаго о доконанье динамитовои експлозії въ тамошнїй поліції. Мае то бути анархистъ родомъ зъ Саксоніи. — Рада економична зѣсталася скликана на 22 с. м. Здаєся, що правительство предложитъ ѿ найновѣйшій проектъ забезпеченя роботниківъ.

Франція. О проектѣ ревизії конституції доносять, що хочь правительство не мало дотеперъ часу предложить сего проекту, то однакожъ скрайна лѣвиця постановила внести на найближшомъ засѣданю палаты противный проектъ и заражадти прискоренія. Внесенье се выкликало бы дискусію и змусило бы правительство до участія въ нѣй, а тымъ самимъ дозволило бы пересвѣдчитися якій суть погляды правительства и на сколько оно готове поробити змѣни въ конституції. Кажутъ, что Ферри радився проводникомъ сенату о сколько можна поробити уступства цѣлого сенату для ревизії. Мали отже згодитися на те, що институція дожivotныхъ сенаторовъ буде знесена, але сї сенаторы, котрій теперъ признаній дожivotными будуть ще задержані.

Болгарія. Въ Софії зайшла мала змѣна въ министерствѣ. Министры Начевичъ и дръ Стоиловъ именно, котрый въ дотеперъшнѣмъ министерствѣ представляли болгарскій елементъ консервативный, подалися до димисіи, котру князь пріймивъ 12 с. м. Причиною сеи димисіи — якъ пишуть зъ Софії — было то, что дотеперъшне министерство угодове было зложене въ часѣ великого небезпеченьства для краю, а теперь, коли оно сповнило свою велику патріотичну задачу и коли конституція знову заведена, оносталося злишнимъ. Згаданій министры подалися тому до димисіи, щобы мбгъ утворитися новый одностайний кабинетъ. На мѣсце министра юстиції Стоилова именований Помяновъ, а на мѣсце Начевича министра фінансовъ — Сарафовъ. Оба новій министры образувалися въ Австрії. Всѣ другій члены кабинету Цанкова позостали на своихъ мѣсцяхъ.

Запрошенье.

Упрашаю Высокоповажаныхъ Отцѣвъ и
Братей, котрѣ яко отпоручники на зѣздѣ свя-
щенства обохъ діецеій на дни 10 (22) сѣчня
во Львовѣ явитися мають, щобы були ласка-
вї, прибувши трохи скорѣйше якъ въ послѣд-
н旣 годинѣ передъ зборомъ до Львова, прїйти
для попереднои приватнои нарады надъ пля-
номъ и способомъ трактованія справъ, котрї
могутъ прїйти пôль обрады на зборѣ, — около
години 5-ои пополудни въ понедѣлокъ с.
е. 9 (21) сѣчня на „Бесѣду Руску“, улиця
Скарбковска, Ч. 2, І поверхъ (напротивъ Скарб-
ка театру). Якъ така попередна нарада була
бы для кождого нашего збору дуже пожадана,
то въ томъ случаю уважаю еи за безвзглядно
конечну. Хвиля важна, сказати бъ исторична,

положенье наше вынятковое, задача наша на тóмъ зборъ велика; то ве вкладае на насть обовязокъ, отбуты его такъ, якъ сего наше достоинство, наше предназначение, нашъ интерес, питомый интерес русского священства вымagaет, отже и voller Rüstung.

Прощу умиленно инци руский часописи, въ добрѣ азовумѣлѣтъ интересъ, о ласкаве без-праволочне повторене сего запрошени.

Данило Танячевичъ,
душпаstryрь Закамаря, отпоручникъ.

НОВИНКИ.

— Рускимъ катихитомъ при гимназіи въ Самборѣ, на мѣсце бл. п. Ясиницкого, именованный вже о. Миронъ Подолинський, парохъ въ Маньовѣ.

— Велику сенсацію у Львовѣ выкликаетъ такій случай. Въ понедѣлокъ по полудни, коли въ салипольскаго театру спѣвались на пробѣ спѣвакъ опера п. Мишуга, вѣбѣтъ до салѣ журналистъ польскій Фрилингъ (жидъ), сильно ударивъ спѣвака палицею по головѣ и уѣкъ. П. Мишуга упавъ на землю и довѣшъ часть лежавъ безъ памяти. Отвезено его до дому и лѣкарь заразъ осмотрѣли рану. Прибула такожъ и комисія судова и сконстатувала ушкодженіе тѣлесное. Лѣкарь сконстатували, що рана на головѣ зъ колька разового удара оловяною галкою палицѣ може бути після нової системи лѣченія въ 18 дніяхъ загоена, а після старої потребує два разы толькъ часу. Кромѣ того заходить обава, чи зъ пораненія чашки не потріясеній мозокъ. Фрилинга арештовано и отставлено до визнанії при карібомъ судѣ. Щѣла та приключка була выпливомъ личной мести Фрилинга, который супротивъ артистки варшавскаго а теперъ львовскаго театру панни Германъ хотѣвъ отограти ролю "рицаря" — и вже давнійше письменно отгражувався п. Мишузъ за якусъ мниму оскорбу панни Германъ — "wupoliczowaniem". Щѣль Львовѣ обурений на розбійництво, дакимъ можна назвати поступокъ Фрилинга.

— Примадисмо наше попередне донесеніе, що вече рокъ ст представленьемъ драматичнѣмъ и съ танцами, устроюваній товариствомъ "Рускихъ Дамъ", отбудется для 10 (22) січня. Тоалета визитова. Початокъ о год. 7 вечериомъ. Карти вступу по 1 зр. ѿтъ особи можна дѣстти въ день вечерка при каѣ або передъ тымъ въ канцеляріи товариства. — Вечерка подобнѣ устроеній товариствомъ "Рускихъ Дамъ", принесли чистого доходу 139 зр. Выѣѣ товариства "Рус. Дамъ" складає по даю Вп. о. дир. В. Ильницкому, проф. Вахнянинови и Гладишовскому за ихъ ѻтчины, дальше всѣмъ Вп. Лицамъ, причинившимъ до звеличення сихъ вечеркѡвъ.

— Руско Касино устроюе сихъ мясницъ въ велики сали "Народного Дому" 6 вечеркѡвъ съ танцами, который отбудутся въ суботы: 19 и 26 л. січня и 2, 9, 16 и 23 л. лютого. Тоалета визитова. Початокъ все о 7½ год. вечериомъ. Всту та карты можна дѣстти въ день кожного вечерка въ "Рускому Касинѣ" по 50 кр. ѿтъ особи.

— Въ дѣлѣ руского дѣвочного воспиталища во Львовѣ одержумо слѣдуючї уваги: Незадовго отбудесь въ дѣвочомъ воспиталищи ч. Василіанокъ курсовый испытъ, который має зображеніи гостямъ и настоятелямъ показати, о сколько нашъ воспитаниція поступили сего піороку въ наукѣ. Бувши на испытѣ минувшого року, мы зауважали одну хібу, которую радили бы мы сего року усунуть, а именно, ѹщо на испытование зъ музики и спѣву призначати бѣльше часу, якъ се було тороѣ. Тогда музику полишено на самъ конецъ, а ѿточно на 7 годинѣ вечериомъ кінчива поспѣти зъ предметомъ науковихъ, то на музику и спѣву разомъ лишилося леди пѣвъ години. А чи можлива рѣчъ, ѹщо за такій короткій часъ учительки музики могли повелічати свою наукю?

Зъ другої жъ сторони невдоволеній дѣвчата, которые хотѣли бы свою грою поспѣти передъ родиною и гостями, а за той часъ може лишь ледво десята часть пропадути. — Переїдемо до другої справы. Нашимъ дѣвчатамъ мусить кучити се особливо въ недѣлї та свята при такій клявзурѣ, якъ пануе въ воспиталищи. Намъ здається, ѹщо належало бы хочь де-коли розбрать якосъ прилично молоды умы нашихъ дѣвчать. Во Львовѣ бувъ осененій театръ рускій. Якъ не будь въ нашому театрѣ въ загалѣ зъ репертоару виключеній всяки штуки подразняючї змислы и непригожі для молодїжи, то все таки и найбѣльше переборчій може въ репертоарѣ нашого театру вибрать въ такій штуки, въ которыхъ вже антѣни нема чого такого, о чѣмъ молоденъкъ дѣвчинѣ знає не треба, а за те есть въ нихъ богато визнеслихъ хвиль, будничихъ и піодносячихъ патріотичнаго духа молодїжи. На такій представленіи въ нашому театрѣ можна бы ѿтъ часу до часу вибрать бодай старшій дѣвчата. А ѹщо нашъ театръ дуже коротко бувас во Львовѣ и може ѿтъ зарядови учащеніи воспитаници до театру видастися неизѣдимъ сть напрямомъ монастырскаго выховавя, — то чей же можна бы ѿтъ часу до часу уряджувати въ воспиталищи вечерки музыкально-декламаторскіи, на которыхъ поспішувались бы дѣвчата спѣвомъ, музики и декламаціями передъ запрошенними гостями, — якъ се отъ будо недавно въ воспиталищи Василіанокъ въ Яворовѣ? Ти наші замѣтки поручаемо горячо уважъ Вп. Заряду нашего львовскаго дѣвочного воспиталища".

— Зъ куть пишутъ намъ: Въ селѣ Кобанахъ завизуєса читальня за стараньемъ тамошнаго пароха о. Стефановица, и сотрудникника о. Смалька.

Громада, которая вже ѿтъ давнаго часу має свѣтлій громадскій и колька-тысачну громадскую казу пожичкову, забудовавши великий уряд громадскій, складаючися зъ четырехъ комнагъ обширныхъ, отступає одну комнату для читальнѣй даромъ. Всѣ радній громадокъ, съ выняткомъ одного, подали себѣ руки, ѹщо нѣкто зъ нихъ до корчмы не загляне; межи 24 радніми знайшовся одинъ перекончикъ, который навѣтъ судомъ грозивъ, если ему по корчмамъ забавлятися не позволять. За тое удостоеніе великой чести, бо панове радній по засіданію ради викинули его зъ своего круга. Котою зѣ по заслугѣ!

— П. Едмундъ Краинський, членъ ради постѣтової лискої, зновъ въ вчерашинь (14-тому) ч. "Gazety Narodow-oi" "пере гоноръ" гр. Конарскихъ и при тóмъ случаю безвѣстыно шкалюю Руяніовъ. Протую его статію мы поговоримъ другимъ разомъ, а теперь мы выскажемо лишь нашъ жимъ, ѹщо наша интелигенція лиского округа до той степени проницана въ дѣлахъ народныхъ, ѹщо навѣтъ въ такъ важнѣйшій справѣ, якъ ветлинська, не по дастъ звѣстки до часописи рускої, якъ поступивъ себѣ комисаръ вѣдому краевого въ Ветлинѣ, якъ була доведена и перевезена таа угода, о которой по всѣхъ польскихъ газетахъ голосить п. Краинський?.. Чи въ цѣлой окрестности Ветлини нема і одного нашего человѣка, которого бы болѣла "хлопска кривда"?

— Розбій. Для 12 л. с. м. повергавъ господаръ зъ Мервичъ, Дмитро Козикъ, вечеромъ зъ Львова. На гостилиці межи Грибовицями а Грядо напали на него чотири опрышки, звялиши уги півники півники до рова, а самі зрабували єго вѣзт и конѣ въ вартості 270 зр.

— Дирекція поштъ выдала ѻтозву, въ которой звергає увагу кореспондуючої публичности, ѹщо марки поштові мають пріклекати на сторонѣ адреси на правомъ горбішномъ розѣ, а не на другої сторонѣ листа. Се лежить и въ интересѣ публичности, бо часто урядникъ поштовий не додерже на другої сторонѣ марки и клопоче ѻт-брателя о подвѣйніи оплати поштової.

— Именованіе Григорій Харакъ, авокультантъ, именований адъюнктомъ при судѣ постѣтовомъ въ Бориці.

— Умерли: Бонифацій Стиллерь, давнійше купець во Львовѣ, умеръ нагло въ своїмъ селѣ Моршинѣ. Якъ звѣстно, тое село записавъ покойный передъ лѣтами галицкому товариству лѣкарскому. — Оскаръ Городскій, дѣдичъ, ц. к. шамбелянъ, умеръ въ Фарстенгофѣ. Тѣло єго буде перевезено въ Коцюбички въ гусатыньскомъ постѣтѣ. — Людвікъ Баронъ (Орменінъ), властитель каменіцѣ, сподвѣржавець англійскаго готелю, и начальникъ ѻтдѣлу заставничаго въ гал. банку кредитовомъ, умеръ въ Кульпарковѣ въ 42 роцѣ житї. Въ р. 1882 бувъ збожеволѣвъ; все здавалося ему, ѹщо такій дѣбідний, ѹщо не має зъ чого житї. Взятый на обсервацию, не хотѣвъ іїчого єсти, бо, якъ все казавъ, не має зъ чого платити; мусѣли его кормити силою-мѣцею. Вывезено єго до закладу въ Познані, и тамъ оздоровѣвъ. Вернувшись до дому, не заставъ вже жены своеї въ живыхъ. Якійсь частъ бувъ здоровъ и ажъ недавно, зайдовши случайно на могилу своеї жены и почавши ревно въ голось молитися, зновъ збожеволѣвъ и вже таки умеръ.

Вѣсти епархіальни.

Зъ Апартії Львовской.

Президія ц. к. намѣстництва годится на каноничну інституцію запрещенованихъ оо: 1) Петра Сосенка изъ Плачу велику, 2) Іосифа Курмановича на Новосѣлки загалчнїй, 3) Михаила Бачинскаго на капелянію Григорівъ.

Митрополича консисторія встановляє до наїстиниції о затвердженіе запрещенованихъ оо: 1) Атаназія Юркевича изъ Сухорѣче, 2) Леона Лонцкаго на Девятинки.

Завѣдательство ех currendo Бѣлобожниць поручила митр. консисторія о. Винкентію Кузьку, сотрудникнику въ Бѣлой.

Митрополича консисторія завѣдомила над-прокуратурю, ѹщо о. Іоанъ Гургула резигнувавъ зъ наданої презенты на парохію при карібомъ за-веденію въ Станиславовѣ и нова предложится пропозиція над-прокураторії.

Митрополича консисторія получила о. дѣкану гусатыньскому, ѹщо завѣдательство ех currendo съ правомъ управления капелянію Чабарівки при немѣчномъ пароху о. Іосифу Еліасевичу поїривію о. Еміліяну Головацкому зъ Суходола и метрики прихода Чабарівки ему отдавъ.

Сотрудництво въ Конюхахъ дек. бережаньскаго получивъ о. Андрей Грыбъ.

Завѣдательство парохіи Ладске шляхотске дек. тысъміяницкого получивъ о. Павло Гарасимовичъ.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

— О. Дмитрій Ісаиччикъ, приходникъ въ Залівской воли коло Радимна, упокоївся дні 14 л. с. м. на тажкій гіфт, въ 33-тому роцѣ житїа 5-тому святої церкви. Вѣчна єму память!

— Т. Ольга зъ Стрійскихъ Гаморакова жена о. Кирила Гамбрака, душпаstryя въ Стѣ-вѣ, упокоїлася дні 1 л. січня 1884. Въ Покойной отративъ мужъ вѣрну подругу, дѣти любячу, матеръ, а Русь тиху патріотку. Вѣчна єму память!

— Сузанна зъ Ковшевичъ Луткевичева, жена о. Симеона Дуткевича, приходника въ Піддубцахъ, деканата угновскаго, упокоїлася дні 10 (22) гру-дні мин. року. Вѣчна єму память!

— Викторъ Порошиновичъ, учитель въ Бобровицѣ упокоївся дні 30 л. грудня мин. року. Вѣчна єму память!

Переписка Редакціи и Администрації.

Вс. И. Б. въ Межиріччї. Заплачено до 31 грудня 1883 р.

Съ симъ числомъ "Дѣла" розылася "Справоздань зъ дѣяльності товариства „Просвѣти“ за рокъ 1883".

Желѣзничній поїзды.

Огъ 1 січня 1883 після годинника львовскаго.

Отходять зъ Львова.

ДО КРАКОВА: о год. 6 мин. 10 рано поїздъ поспѣшний; о год. 9 мин. 27 веч. поїздъ особовий; о год. 11 мин. 40 передъ пол. поїздъ мѣшаний, о год. 7 мин. 54 веч. поїздъ львівський.

ДО ЧЕРНОВЕЦЬ: о год. 6 мин. 30 рано поїздъ поспѣшний, о год. 12 мин. 15 по пол. и о год. 11 мин. 10 въ ночі поїздъ мѣшаний.

ДО ПОДВОЛОЧИСЬ: зъ головного львовскаго дні 6 рано поїздъ поспѣшний, о год. 12 мин. 38 по пол.

ДО СТАНИСЛАВОВА: въ Стрый, рано о год. 7 мин. 5 поїздъ мѣшаний; вч. о год. 7 мин. 10 поїздъ омнібусовий и о год. 11 мин. 20 передъ пол. поїздъ львівський.

ДО КРАКОВА: о год. 5 мин. 40 рано поїздъ поспѣшний; о год. 9 мин. 27 веч. поїздъ особовий; о год. 11 мин. 40 передъ пол. поїздъ мѣшаний.

ДО ЧЕРНОВЕЦЬ: о год. 6 мин. 30 рано поїздъ поспѣшний, о год. 12 мин. 15 по пол. и о год. 11 мин. 10 въ ночі поїздъ мѣшаний.

ДО ПОДВОЛОЧИСЬ: зъ головного львовскаго дні 6 рано поїздъ поспѣшний, о год. 12 мин. 38 по пол.

ДО СТАНИСЛАВОВА: въ Стрый, рано о год. 7 мин. 5 поїздъ мѣшаний; вч. о год. 7 мин. 10 поїздъ омнібусовий и о год. 11 мин. 20 передъ пол. поїздъ львівський.

ДО ПОДВОЛОЧИСЬ: зъ головного львовскаго дні 6 рано поїздъ поспѣшний, о год. 12 мин. 38 по пол.

ДО СТАНИСЛАВОВА: въ Стрый, рано о год. 7 мин. 5 поїздъ мѣшаний; вч. о год. 7 мин. 10 поїздъ омнібусовий и о год. 11 мин. 20 передъ пол. поїздъ львівський.

ДО ПОДВОЛОЧИСЬ: зъ головного львовскаго дні 6 рано поїздъ поспѣшний, о год. 12 мин. 38 по пол.

ДО СТАНИСЛАВОВА: въ Стрый, рано о год. 7 мин. 5 поїздъ мѣшаний; вч. о год. 7 мин. 10 поїздъ омнібусовий и о год. 11 мин. 20 передъ пол. поїздъ львівський.

ДО ПОДВОЛОЧИСЬ: зъ головного львовскаго дні 6 рано поїздъ поспѣшний, о год. 12 мин. 38 по пол.

ДО СТАНИСЛАВОВА: въ Стрый, рано о год. 7 мин. 5 поїздъ мѣшаний; вч. о год. 7 мин. 10 поїздъ омнібусовий и о год. 11 мин. 20 передъ пол. поїздъ львівський.

ДО ПОДВОЛОЧИСЬ